

hovneta, čegar bivališče pa je bilo neznan. Mariborska policija je kmalu ugotovila, da je neki Mahovne uslužben kot logar pri samostanskem posestvu v Hrastju pri Limbušu. Poizvedbe so dognale, da je istoveten z Mahovnetom, katerega zasleduje celjsko državno pravdnitvo. V soboto je bil Mahovne aretiran od studenških orožnikov, ter še istega dne odpeljan v Celje.

ODKRITJE MEDVEDOVEGA SPOMENIKA NA POBREŽJU PRI MARIBORU.

Dan kakor v aprilu: solnce, dež, vihar. Ljudje pa kot vedno: vse zdržijo in premagajo, če jih vodi ljubezen. In tako je kljub nallivu zelo veliko častilcev in osebnih prijateljev pokojnega dr. Antona Medveda prišlo na njegov grob, kjer se je javnosti izročil nagrobni spomenik.

Ob določenih uri so zapeli združeni moški pevski zbori iz Maribora pod spretnim vodstvom stolnega kapelnika g. Gašpariča žalostinko. Zastopnik odbora za postavitve spomenika, gimnazijski ravnatelj g. dr. Tominec je nato v poljudnih besedah razložil, kaj nam hoče naznačiti nagrobni spomenik z Medvedovo podobo in s simbolično prisposobo sejavca. Zahvalil se je vsem darovalcem in vsem, ki so prišli k odkritju spomenika. Stolni župnik kanonik vlč. g. Moravec je nato v imenu odbora položil na grob venec in opravil za pokojnega molitev. Ob sklepu je združen moški zbor zapel v srce segajočo Pavčičevo »Narodno nagrobnico«.

Odkritja se je udeležil v zastopstvu presvetlega škofa dr. Karla prelata g. dr. Tomažič, v zastopstvu velikega župana g. dr. Terstenjak in srezki poglavar dr. Poljanec, mestni župan g. dr. Leskovec z gospo soprogo, tovariši in prijatelji pokojnega v zelo častnem številu. Pred in po slavnosti je bil bučen nalliv, a dobre pol ure, v kateri se je proslava izvršila, je nebo popolnoma mirovalo. Ljudstvo je še dalje ostalo na pokopališču, molilo za rajnega in občudovalo umetniški spomenik.

Zasluzeno odlikovanje. Kralj je odlikoval g. monsig. in profesorja Janeza K. Vreže z redom Sv. Save IV. razreda za zasluge, katere si je pridobil kot dolgoletni, vzorni ter zaslužni vzgojitelj naše mladine in učiteljstva. K zaslužnemu odlikovanju častita g. monsignorju tudi — »Slovenski Gospodar«!

Župnik Miroslav Kukovič umrl. Po vsem štajerskem in po širni domovini je bil znan dobrniški župnik Miroslav Kukovič. Njegova gostoljubnost, vedna prijaznost in veselost je mnogim izkazala dobroto, katere je pokojni delil večkrat prav v duhu sv. Frančiška. Na Dobrni je bil pokojni pravi narodni voditelj, ki je ohranil Dobrni slovensko ime, ko so ji hoteli natrpati ime Neuhaus. On je bil delavec, ki ga je nekdanja avstrijska oblast dajala pod nadzorstvo kot politično nevarnega. Nad vse je bil vesel, ko je dočkal osvoboditve. Pokojni župnik je pa pri tem delu opešal. Ker je čutil, da ni več zmožen voditi svojih dolžnosti, se je podal v Vojniki, da bi tam v miru počakal poziva Gospodovega. Dne 27. t. m. je umrl. Pokojni je bil rojen 14. julija 1867 v Celju. Služboval je kot kaplan v Konjicah, Novicerkvi, župnikoval pa na Dobrni skoro 27 let. Njegovemu delu je dala Dobrni, ki ga je imenovala častnim občanom občine in častnim članom društev, svoje priznanje. Ob njegovi smrti pa se mu naj vsi prijatelji, znanci vsi, ki so uživali njegove duševne in telesne dobrote, izrazijo hvaležne, da molijo zanj in ga ohranijo v blagem spominu. Pogreb je v petek ob 10. uri dopoldne.

Priznanje trditi. V Mariboru imamo znano, staro in po celi Sloveniji dobro znano trditi za izdelovanje orgel, ki je last našega zvestega somišljenika g. Brandla. Naša država hoče nabaviti za zagrebško visoko šolo za muziko velike in prav posebno fino izdelane orgle. V Beogradu so razpisali poseben natečaj za načrte ter proračun za izdelavo teh orgel. Oglasilo se je tozadevno veliko domačih ter tujih trdk, a delo je dobila trdka Brandl v Mariboru, ki je napravila najboljše načrte in ponudila najnižje cene v slučaju izdelave. G. Brandlu častitamo k temu priznanju!

Prepoved okrajne ceste. Ob priliki obiska grobov na Pobrežju pri Mariboru na dan Vseh Svetnikov dne 1. novembra t. l. se prepoveduje brezpogojno od 12. do 7. ure popoldne vožnja za vse vrste vozil po Pobrežki cesti, to je od začetka državnega mostu na Kralja Petra trgu do pokopališča na Pobrežju. Vozovi, namenjeni na obe pokopališči, naj eventualno vozijo po Tržaški cesti in po Nasipni ulici do pokopališča, kjer se ustavijo.

Vsem častitim župnim uradom. Odkar je širša javnost izven Prekmurja zvedela za loterijo v korist dijaškega zavoda »Martinišče« v Murski Soboti, je veliko povpraševanje po naših srečkah. Ker pošiljanje po pošti na posamezne prosilce povzroča velike

stroške, je odbor sklenil, poslati gotovo količino srečk na vse č. župne urade s prošnjo, da jih imajo na razpolago za vse, ki bodo prišli prosit. Dobro vemo, da je to ena skrb več, toda pričani smo, da je skrajno slabo stališče prekmurskega dijaštva vsem pri srcu in da bodo zato rade volje pomagali vsi pri postavitvi tega prepotrebnege zavetišča. Vse naše kraje v Prekmurju smo preplavili s srečkami, toda veliko nam jih je še ostalo. Kaj z njimi? Če vsaka fara razpeča tisto malenkost, kar dobi, bo loterija uspela, sicer nam preti nevarnost, da bomo imeli zgubo. In vendar je ta način zbiranja za enkrat naše največje in edino upanje. Od druge strani ta naša loterija ima tako številne in bogate dobite, da se vsem dopade. Srečke so po 5 Din. Res je, da je pomanjkanje denarja, slaba letina, da je več drugih loterij, ki so pa bolj krajevnega značaja, toda ne želimo veliko. Če manjša fara spravi v promet 50 srečk, večja pa nekoliko več, bomo zelo hvaležni. Omenimo še, da Prekmurje dozdaj še nikdar ni iskalo po Sloveniji posebnih prispevkov, medtem ko se je velikodušno odzvalo in pomagalo vsem, ki so prišli odkoderkoli pobirat v dobre namene. Vse katoliško prebivalstvo si srčno želi, da njegovo dijaštvo dobi vzgojni dom in ker samo ne zmore tega, se obrača za pomoč na vse Slovence in tudi Hrvate, posebno v Medjimurju. Prav prisrčno torej prosimo.

Požigaleci na delu. Dvakrat zaporedoma je gorelo meseca oktobra v Črmlji, župnija Sv. Boltenk v Slov. gor., prvič je zgorela posestniku Fr. Tašnerju s slamo pokrita lesena preša z vso krmo, drugič posestniku Al. Brunčiču kopica slame, ves njegov letošnji pridelek. Obakrat je hudobna roka zanelila ogenj. Pri prvi hiši so že vsi spali, ko je začelo goreti, pri drugi pa domačih sploh ni bilo doma, bili so v trgoviji. Našlo se je baje tudi pismo s pretnjo, da mora zgoreti vsa Črmlja. Ravno tako je bilo lani v bližnjem Zavruhu. Tudi tam je gorelo zaporedoma in trošili so razna pretilna pisma. Ljudje so bili seveda vsi zbegani; po dnevu jih je utrudilo naporno jesensko delo, po noči pa so jih mučile skrbi in strah pred požigaleci. Morda ni neresničen sum prestrašenega prebivalstva, da so na delu brezvestni priganjaci kake zakotne zavarovalne družbe z hudobnim namenom, na ta način doseči zvišanje zavarovalnine in sebi priskrbiti lepih novcev, resnica pa je, da je zopet mir in red, odkar je orožništvo vzelo na piko gotove delamržeže.

Novice iz Celja. Vslad obilnega dežja v soboto in še zlasti v nedeljo je Savinja prestopila svoje bregove. Z neukrotljivo silo so se umazani valovi valili čez bližnje vrtove, polja in travnike. Ker se struga Savinje vslad obilnih naplavin vedno bolj dviga, so vsled tega tudi povodnji vedno bolj pogoste in vedno hušje. Skrajni čas je že, da se začne z regulacijo Savinje. Pa Celjani se menda ne bodo poprej odločili za to, dokler jim ne bo voda drla že čez Glavni trg. — V soboto sta utonila v Voglajni blizu cinkarne dva majhna dečka, sinčka cinkarniškega delavca Cijana v Zavodni pri Celju. Igrala sta se ob zelo narastli Voglajni. Mlajši, petletni pade v vodo, starejši, osemletni bratec ga hoče rešiti, pa tudi on zgine v deročih valovih. Ker baje nikogar ni bilo blizu, da bi jih bil rešil, kar bi bilo lahko mogoče, jih je voda nesla naprej v Savinjo. Bog potolaži težko prizadete starše! — Brv čez Voglajno, ki jo je pred davnim časom odnesla voda, je v veselje romarjev sv. Jožefa in posetnikov Starega gradu zopet zgrajena. Z žalostnim srcem je moral odjadrati s svojim čolnom brodar, ki je toliko časa in s toliko požrtvovalnostjo prevažal potnike z brega na breg. Upamo, da bo nova brv, ki je zelo trdna in močna, dolgo let kljubovala vodnim silam!

Borza dela v Celju. S 15. oktobrom je pričela poslovati borza dela v Celju, ki ima uradne prostore v hiši Prve hrvatske štedionice, nasproti kolodvoru. Za stranke se uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure; telefonska številka 119. V svrhu hitrejšega in uspešnejšega poslovanja pri posredovanju dela in služb, oziroma delovnih moči, se naproša interese, ki se na borzo dela pismeno obračajo, da v prijavi navedejo potrebne podatke, in sicer delodajalci delovne in plačilne pogoje ter zahteve in želje glede delovnih moči, delojemalci pa osebne podatke (starost, stan, število družinskih članov, bivališče itd.) ter zahteve in želje glede plače in delovnih pogojev, kjer so bili zadnjič zaposleni, število brezposelnih dni itd. Vsakokratni prijavi ali dopisu je priložiti znamko za odgovor. Legitimacije za polovično vožnjo, ki morajo biti opremljene s sliko, se izdajajo le proti predložitvi dokaza, da je dotični res brezposeln, oziroma da potuje v svrhu iskanja dela. Kot dokaz služi dopis ali potrdilo delodajalca, potrdilo županstva itd. Ker je hitro poslovanje borze dela predvsem v interesu strank samih, se priporoča, da se pri dopisovanju ravna po gorajših navodilih.

Razno iz Rečice ob Savinji. V nedeljo, dne 24. t. m., je narastla Savinja tako, da ni bilo tako velike že 40 let. Porušila je več jezov. Največja nevarnost je pretila Gruševskemu jezu. Obsežne cementne zgradbe je podrla voda, in le malenkost je manjkalo, da si ni Savinja novo strugo izbrala. Ko bi še nekaj metrov cementa odtrgala, bi uničila 25 vodnih naprav, t. j. 21 žag in 4 mline. Polja

bi tudi uničila nad 100 ha. Ljudje so popolnoma z obupom vendar celi dan delali zasilne zgradbe, katere so nekaj pomagale. Nekaterim ubogim posestnikom je tekla voda 1 meter visoko po njihovih njivah in nanela peska in kamenja. Uničene so torej vse vzimine. Zeleti bi bilo, da bi taki ubogi ljudje dobili kakšno podporo, ali odkod? — Dne 26. t. m. je navsezgodaj začel celo sneg padati. Ljudje še niso pripravljeni za zimo. Nimajo še potrebnih drv, ne stelje in tudi nekaj poljskih pridelkov je še na polju.

Poplave v Sotelski dolini. Nalivi so povzročili zadnje dni v Sotelski dolini zopet veliko poplavo. Sotla s pritoki Bučo, Bistrico in drugimi je zopet prestopila bregove ter preplavila celo dolino med Podčetrtnom in Zelenjaki. Ta poplava ni napravila posebne škode, ker so ljudje že bili pospravili večino pridelkov. Povodenj je v pozni jesenski dobi v Sotelski dolini nekaj vsakdanjega in ljudje so že navajeni na njo, da je sploh več ne upoštevajo. Veliko škodo pa je napravila letos povodenj v poletju, ko je uničila košnjo ter poljske pridelke.

Vlom v davčni urad v Brežicah. V noči do 25. na 26. oktobra so neznani tatovi vdrli v davčni urad v Brežicah. Dvignili so okna ter prevrtili železna vrata, ki ločijo blagajniški prostor od ostalih. Tu stojijo druga poleg druge tri velike železne blagajne. Tatovi so se spravili nad sred njo. Odmaknili so jo ter od strani navrtali. Dobili so dober plen: okrog 14.900 dinarjev. Vrnili so se nazaj skozi okno na ulico ter pri tem pozabili vrečico z kovanim drobižem po 10 in 5 par. Tatovi so najbrže iz Zagreba. Ljudje so slišali med viharjem in dežjem voziti ponoči skozi mesto tajinstven avtomobil, s katerim so se zločinci najbrže odpeljali. Orožniki so pridno na delu, toda sledov še nimajo. Zanimivo je, da se zadnje čase množijo vlomi v davčne urade. Tatovom je sigurno dobro znano, da se nahaja edino še v blagajnah davkarjev denar, dočim ga v privatnih blagajnah že dolgo več ni.

Kri radi ljubezni. Preteklo soboto, dne 23. t. m., se je v Ljubljani odigral krvav dogodek, ki ima svoj vzrok v ljubosumnosti. Na Grudnovem nabrežju je napadel 52-letni tesar Jože Peršin s sekuro čevljarskega pomočnika Franceta Pravsta ter mu zadal take poškodbe, da jim je napadeni v bolnici podlegel. Pobjoj je zakrivila ženska, ne ka Mica K., ki je včasih živela skupno s Peršinom, pozneje pa se je preselila k Pravstu. Peršina je to tako razkačilo, da je na navedeni način ohladil svoj srd nad čevljarjem Pravstvom, potem pa se je predal redarjem.

Franc Klemen pod ključem. Nevarni svetrovec Fran Klemen, ki je pobegnil pred par dnevi iz umobolnice na Studencu pri Ljubljani, se ni dolgo veselil svobode. Kot namreč poročajo iz Planine, so ga aretirali z njegovo prijateljico Angelo Podraž, ki mu je pomagala pobegniti iz umobolnice, vred, v noči od petka na soboto pri prestopu državne meje, ko je hotel priti v Postojno, od naših oblasti pravočasno nanj opozorjeni italijanski obmejni stražniki. Ker je Klemen italijanski državljan, ne bo izročen našim oblastim, temveč ga bo sodilo italijansko sodišče.

Krvava noč v Zagrebu. V noči od sobote na nedeljo je prišlo v Zagrebu v Trnju do spopada med tamošnjimi Medjimurci. V mestu je šest Medjimurcev izpilo 15 litrov vina (Junaci!) Ko so se vračali v Trnje, so začeli klicati na korajžo in razbijati po oknu neke barake, v kateri so stanovalci že spali. Eden od njih se je prebudil. Nič hudega sluteč, je stopil ven pogledat, kaj da je. Komaj je prestopil prag, so ga zgrabili štirje moški in ga pričeli tepsti. Eden ga je s krepeljem udaril po glavi in mu razbil črepanjo, drugi napadalec pa ga je zabodel v desno lice. Med tem so navalili razbesneli Medjimurci še na drugega stanovalca, ki je slučajno stopil iz barake in mu razparali trebuh. Napadaleci so se po tem groznem dejanju razbegnili na vse strani. Zjutraj je policija dva od njih aretirala.

Ogenj in voda uničila blaga za 5 milijonov dinarjev. Velika nesreča je zadela prefekte dni velikega zagrebškega manufakturnega trgovca Leo Gavričiča. V njegovi trgovini je nastal ogenj, ki je uničil blaga v vrednosti 60 tisoč dinarjev. Še hušje nesrečo, kot ogenj, pa so povzročili gasilci, ki so skušali ogenj zadušiti. Okrog 10. ure so opazili mimo trgovine idoci ljudje, da prihaja na prsto gost dim. Takoj so obvestili požarno brambo, ki je z veliko težavo s silo vdrla v trgovinske prostore. Ker vsled dima niso videli, kje gori, so pričeli kar na slepo bruhati vodo na blago. Tako so polili z vodo vse prostore, predno so prišli do zadnjega, kjer je ogenj v resnici gorel. S polivanjem so napravili trgovcu na blagu za 5 milijonov dinarjev škode, dočim je ogenj napravil samo za 60.000 Din škode.

pet jasno pokazala nedeljska telovadna akademija, Res, da Orlu ni telovadba glavno, važnejše je še vzorno, neomadeževano življenje, a zadnji nastop je dokaz, da naša orlovska družina tudi v telovadskem oziru, čeravno je skoraj izključno kmetško-delavskega stanu, stori svojo dolžnost. V teku dveh ur smo videli dvajset lepih točk zelo pestrega sporeda. Vse so ugajale: petje moškega in mešanega zbora pod vodstvom g. organista Vinka Šatler, govori, proste vaje, skupine, telovadna igrice, zlasti pa še res krasne štiri vaje s petjem. Mi Orlu in njegovemu duhovnemu voditelju č. g. kaplanu Pavlu Gril iskreno čestitamo k temu uspehu njegovega nad vse požrtvovalnega truda in imamo samo eno srčno željo, da bi se tej ponosni orlovski četli pridružilo čimnaje naše mladine. Dokler živi po orlovskih načelih, smo lahko brez skrbi, ostala bo dobra. Bog živi!

Katoliško prosvetno društvo na Ponikvi priredi v nedljo, dne 31. oktobra, popoldne ob 3. uri saloigro v treh dejanjih »Čevljars«. Vsi prijatelji poštene zabave iskreno vabljeni!

St. Jurij ob juž. žel. Dne 31. oktobra ima Slov. kat. prosvetno društvo v St. Jurju ob juž. žel. svoj redni občni zbor, in sicer v dvorani katoliškega doma. Občni zbor bo zelo zanimiv. Poleg poročil raznih odbornikov bo nastopil tudi pevski zbor in govornik iz Amerike. Za obilno udeležbo se priporoča odbor. Začetek ob 3. uri popoldne.

Trbovlje. Vse one, ki so prejele srečke društvenega doma, prosimo, da jih plačajo. Če sami ne zmorejo, naj jih ponudijo drugim, če pa še to ne, naj jih vrnejo. Zrebanje bo nepreklicno dne 7. novembra ob pol 3. uri popoldne v Društvenem domu v Trbovljah.

Zrebanje loterije Katoliškega prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami je za nekoliko časa preloženo. Dan Zrebanja se bo pravočasno naznanil v »Slovenskem Gospodarju«.

Poročila S. L. S.

Shod SLS v Libeličah na Koroškem. Zadnjo nedeljo, dne 24. t. m., smo imeli lepo obiskan shod SLS. Govoril je tajnik Kranje iz Maribora. Po političnem poročilu se je razvil živahen razgovor o domačih potrebah in težavah; o nizkih cenah kmetijskih pridelkov, o dohodnini, o železniških postaji, o podpori za ceste, o potrebi sadjarskega in živinorejskega tečaja itd. Govorili so domačini Poprat, Pačnik, Ridl, Stana in drugi. Shod je bil ob enem občini zbor tamošnje krajevne organizacije in je bil izvoljen nov odbor.

Laško. V nedeljo, dne 7. novembra po prvem sv. opravilu se vrši v Društvenem domu shod Slovenske Ljudske stranke. Na shodu govori dr. Godnič iz Celja in nabrži tudi poslanec dr. Gosar. Somišljeniki vabljeni k obilni udeležbi.

Naša društva.

Društva! Prosimo, da nam vrnete pregledne pole še ta teden! S 1. novembrom imate višjo poštino, storite to sedaj! Pole mi nujno potrebujemo za sestavo statistike. Torej, prosimo, ustrezite tej nujnosti!

Prosvetni večer Prosvetne zveze v Mariboru se vrši letos ob četrtkih zvečer ob 8. uri v dvorani Zadržne gospodarske banke.

Proslava osvoboditve, ki smo ga doživeli v letu 1918 koncem oktobra, se praznuje letos na prvem prosvetnem večeru Prosvetne zveze, to je v četrtek, dne 28. t. m., ob 8. uri zvečer v dvorani Zadržne gospodarske banke. Na dnevnem redu je predavanje duhovnega svetnika č. g. E. Vračkota, župnika v St. Ilju v Slov. gor., o narodnih bojih na meji. Slovenski Maribor naj se ob tej priliki zbere prav številno pri tej proslavi!

Kršč. ženska zveza v Mariboru ima v četrtek, 4. novembra, ob 5. uri zjutraj v stolnici sv. mašo zadušnico s skupnim sv. obhajilom za vse pokojne člane in članice. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Prosvetno društvo v Ljutomeru vabi vse prijatelje poštenega veselja in srčne izobrazbe na ponavljanje dveh krasnih iger: »Roka božja« in »Fernando, strah Asturije«, ki se vrši v nedeljo, dne 31. oktobra v Katoliškem domu v Ljutomeru.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Ker nam je slabo vreme preprečilo prireditve za dan 24. t. m., zato smo isto preložili na nedeljo, dne 31. oktobra 1926. Predstavlja se krasna igra v petih dejanjih: »Požigalka« in smeha polna burka »Zamorica«. Prireditve se bo vršila tokrat ob vsakem vremenu. Vabi vas torej vse bralno društvo.

Mala Nedelja. Se enkrat opozarjamo stare in mlade, da si vsi ogledajo znamenito kino predstavo, ki jo priredi potovalni kino Ferdo Kosi v Društvenem domu pri Mali Nedelji: »Kraljica sužnje«, prekrasna drama iz pred Kristusovih časov. Predstave v nedeljo, 31. oktobra po rani sv. maši, ob pol 8. uri zjutraj, po večernicah, ob 3. uri in ob 7. uri zvečer. Pridite vsi sosede in domačini! Ne bom vam žal!

Šoštanj. Mi gremo naprej na celi črti, tako lahko s ponosom rečemo, a na čelu vsem pa stopa naša orlovska mladina. To je zo-